

Holbæk Kommune
Klima, Miljø og Erhverv
Kanalstræde 2
4300 Holbæk

Att. Eva Legène

Miljøvurdering og Plan
J. nr. 2025-15066
Ref. jurap
Dato 16. januar 2026

Sendt digitalt til cvr. nr.: 29 18 94 47

Afgørelse om afslag på reduktion af fortidsmindebeskyttelseslinjen inden for fredningsnr. 312412, beliggende på matrikel nr. 8d Søstrup By, Søstrup i Holbæk Kommune

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø træffer hermed afgørelse om afslag på reduktion af fortidsmindebeskyttelseslinjen, jf. naturbeskyttelseslovens § 18 inden for fredningsnr. 312412, beliggende på matrikel nr. 8d Søstrup By, Søstrup.

Sagens oplysninger

Holbæk Kommune har i mail af 3. juli 2025 anmodet Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø om en afgørelse om reduktion af naturbeskyttelseslovens fortidsmindebeskyttelseslinje inden for fredningsnr. 312412, beliggende på matrikel nr. 8d Søstrup By, Søstrup.

Fortidsmindet ligger i landsbyen Søstrup. Fortidsmindet, der kaster en fortidsmindebeskyttelseslinje, er en rundhøj fra oldtiden (dateret 3950 – 501 f.Kr.) og en dysse eller jættestue fra stenalderen (dateret 3950 – 2801 f.Kr.). Fortidsminderne ligger i en tidligere skolegård på en parkeringsplads op ad bygninger mod syd og vest. Mod nord adskiller Nørupvej mod boliger. Se bilag 1.

Inden for fortidsmindet er der bebyggelse, som er omfattet af lokalplan 3.2 for hele Søstrup by, 3.2-T3.2.A (Tillæg nr. 3.2.A til lokalplan nr. 3.2 for hele Søstrup By) og 3.2-T3.2.B (Tillæg nr. 3.2.B til lokalplan 3.2 for et område i Søstrup), som har til formål at sikre det eksisterende landsbymiljø og udlægger området til boligformål,

offentlige formål og erhvervsformål. Lokalplanerne er vedtaget henholdsvis d. 8. januar 1986, 18. marts 1998 og 13. januar 1999.

Kommunen har søgt om reduktion af fortidsmindebeskyttelseslinjen for fredningsnr. 312412, beliggende på matrikel nr. 8d Søstrup By, Søstrup, som vist på bilag 2. Kommunen har begrundet ønsket om reduktion med den administrative forenkling en reduktion vil medføre i kommunens sagsbehandling.

Kommunen har vurderet, at den ansøgte reduktion ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter, og at der ikke sker en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for et Natura 2000-område¹.

Det er kommunens vurdering, at ansøgningen om reduktion ikke er i strid med de landskabelige interesser eller andre naturbeskyttelsesinteresser, som fortidsmindebeskyttelseslinjen har til formålet at beskytte. Kommunen beskriver, at området i dag er byzone og præget af åben lav bebyggelse, og at den ansøgte reduktion af fortidsmindebeskyttelseslinjen ikke vurderes at ændre på fortidsmindets betydning som landskabselement, ej heller indsynet til eller udsynet fra fortidsmindet. Hvad angår de arkæologiske lag i området, vurderes disse allerede at være forstyrret af byggerier og vejanlæg.

Kommunen oplyser desuden, at en del af bebyggelsen i området har ligget der inden, at der i 1961 blev indført regler om fortidsmindebeskyttelseslinjen. Kommunen oplyser, at de bygninger der ligger tættest på fortidsmindet er opført før 1961. Se bilag 3.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs bemærkninger og afgørelse

Naturbeskyttelseslovens § 18 indeholder et forbud mod ændringer i tilstanden af arealet inden for en afstand af 100 meter fra fortidsminder, der afkaster en beskyttelseslinje.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø kan reducere fortidsmindebeskyttelseslinjen i medfør af naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 og bekendtgørelse nr. 1066 af 21. august 2018 om bygge- og beskyttelseslinjer.

Det er en forudsætning for reduktion af en bygge- eller beskyttelseslinje, at reduktionen ikke er i strid med de hensyn, som bygge- eller beskyttelseslinjen tilsigter at varetage. Det er endvidere en forudsætning, at kommunen herved kan opnå en administrativ forenkling, hvor en række administrative dispensationer erstattes med en reduktion. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø kan reducere en bygge- eller beskyttelseslinje på grundlag af en detailplanlægning (lokalplanlægning) eller i andre tilfælde, der efter styrelsens vurdering tilgodeser naturbeskyttelseslovens formål i tilfredsstillende omfang. Der skal ved afgørelsen tages hensyn til forpligtelser i henhold til EU's naturdirektiver.

¹ Jf. bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Formålet med fortidsmindebeskyttelseslinjen er at sikre fortidsmindernes værdi som landskabselementer. Både den generelle betydning for tidsminderne i landskabsbilledet, samt indsynet til og udsynet fra fortidsminderne skal sikres med bestemmelsen. Samtidig skal bestemmelsen sikre de arkæologiske lag i området omkring fortidsminderne, idet der ofte er særlig mange kulturhistoriske levn i områderne tæt ved de fredede fortidsminder.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har bl.a. lagt vægt på, at selv om en del af bebyggelsen er opført før beskyttelseslinjen blev vedtaget i 1961, så er der inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen væsentlige arealer, som er ubebyggede, og hvor der fortsat er grundlag for at bevare den beskyttelse, som fortidsmindebeskyttelseslinjen giver. På den baggrund vurderer styrelsen, at formålet med reduktionen ikke er tilstrækkeligt væsentligt til, at den generelle beskyttelsesinteresse, hensynet til sikringen af de arkæologiske lag og landskabsinteresser bør tilsidesættes. Der vil derfor være behov for at foretage en konkret vurdering af tilstandsændringen i forbindelse med eventuelle dispensationer. Derudover vurderer styrelsen, at reduktionen er i strid med de hensyn, naturbeskyttelseslovens § 18 tilsigter at varetage.

På baggrund af denne vurdering meddeler Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø afslag på reduktion af fortidsmindebeskyttelseslinjen for fredningsnr. 312412, beliggende på matrikel nr. 8d Søstrup By, Søstrup, jf. naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1.

Kommunen skal offentliggøre Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's afgørelse, jf. § 7 i bekendtgørelse om bygge- og beskyttelseslinjer.

Denne afgørelse kan ikke påklages til ministeren for Grøn Trepert eller til anden administrativ myndighed, jf. § 47 i bekendtgørelse nr. 1514 af 25. juni 2021 om delegation af opgaver og beføjelser til Miljøstyrelsen (i dag Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø).

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder fra afgørelsen er truffet, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Med venlig hilsen

Julie Holm Petersen
Landskabsforvalter

Kopi sendes til Slots- og Kulturstyrelsens orientering

Bilag 1: Området omkring fredningsnummer 312412

Ortofoto 2025

*Bilag 2: Fredningsnr. 312412 (lyserød markering) og kommunens ansøgning om
reduktion af fortidsmindebeskyttelseslinjen (blå figur)*

Kort bilagt kommunens ansøgning

Bilag 3: Oversigt over bygningernes opførelsesår

Kort bilagt kommunens ansøgning